

Die Here hoor *en* Hy red

SABBATMIDDAG

Skrifverwysings vir hierdie week se studie:

Psalm 139:1-18, Psalm 121, Psalm 17:8, Matteus 23:37, 1 Korintiërs 10:1-4, asook Hebreërs 4:15 en 16.

Geheeteks: “Hulle roep, en die Here hoor, en Hy red hulle uit al hul benoudhede” (*Psalm 34:17, OAB*).

Oor en oor beklemtoon Psalms die volgende waarheid: dat die soewereine God wat die heelal geskep het en in stand hou, ook Homself op ’n persoonlike vlak aan die mens openbaar, as die een wat ’n vriendskap met sy volk aanknoop en daardie bande in stand hou.

God is na-aan sy volk en aan sy skepping, dié in die hemel en dié op die aarde (*Ps. 73:23 en 25*). Hoewel “Die Here... sy troon in die hemel gevestig [het]” (*Ps. 103:19, OAB*) en “ry in die hoogste hemele” (*Ps. 68:34, OAB*); is Hy terselfdertyd “naby almal wat Hom aanroep, almal wat Hom aanroep in waarheid” (*Ps. 145:18, OAB*). Hierdie psalms weifel nie oor die feit dat die Here die lewende God is wat optree wanneer daar na Hom geroep word nie (*Ps. 55:16-22*). Die boek Psalms is juis betekenisvol omdat dit die lewende God is wat mense tot die skryf van psalms aangespoor het, en dieselfde lewende God is aan wie die werke gerig is — die God wat gebede beide aanhoor en verhoor.

Hier is wat ons in gedagte moet hou: die gewenste reaksie op die Here se nabyheid behels ’n lewe van geloof in God en van gehoorsaamheid aan sy gebooue. Niks minder as hierdie geloof en gehoorsaamheid is vir God aanvaarbaar nie, soos blyk uit die doen en late van Israel van ouds.

*Bestudeer hierdie week se les ter voorbereiding vir Sabbat, 27 Januarie.

gebeente
~~skelet~~
My skelet was nie vir U verborge nie

Lees Psalm 139:1-18. Hoe beeld dit, op 'n digterlike wyse, God se mag (Ps. 139:1-6), teenwoordigheid (Ps. 139:7-12) en goedheid (Ps. 139:13-18) uit? Wat leer 'n mens uit God se grootsheid aangaande sy beloftes?

Wou jy al ooit iemand help, maar jy het nie die nodige hulpmiddels gehad nie? Wat van mense wat jou wou probeer help het, maar wat nie jou behoeftes verstaan het nie. Ons beste pogings tot naasteliefde en ons welmenendste weldade kan egter nie kers vashou by God nie, want sy insig in die individu en sy of haar omstandighede is volmaak, en sy vermoë om te help oneindig. Sy beloftes om te help en te red, is dus nie blote mooipraatjies nie, maar 'n waarborg sonder fynskrif.

God ken die psalmdigter ten diepste. So groot en uniek is dié kennis dat sy ma se baarmoeder hom nie vir God kon wegsteek nie (Ps. 139:13 en 15). Hierdie goddelike kennis behels die volgende aspekte: die psalmdigter se verlede, hede en toekoms (Ps. 139:2); sy innerlike (Ps. 139:2 en 4) asook die ruimtes waarin hy hom bevind (Ps. 139:3) — d.w.s. sy ganse bestaan. Hierdie wonderbare kennis waaroor God beskik, spruit uit sy skepperskap en sy hegte vriendskap met die mens, en vind uiting in sy aktiewe besorgdheid oor ons.

Hierdie wonderlike waarheid oor God wat ons intiem ken, behoort ons nie met vrees te vul nie. Nee, dit dryf ons eerder tot in die arms van Jesus, bring ons tot by die dinge wat Hy vir ons op Golgota vermag het. Deur die geloof in Jesus ontvang ons sy geregtigheid, “die geregtigheid van God” Self (Rom. 3:5 en 21, OAB).

Psalm 139 lê klem op God se teenwoordigheid deur te sê dat dit reg tot in die “doderyk” reik (vers 8, OAB en NAB, sjeol in Hebreeus, d.w.s. “die graf”); ook tot in “die duisternis” (verse 11 en 12, OAB en NAB); plekke wat nie gewoonlik deur God bewandel word nie (Ps. 56:14). Sy teenwoordigheid word ook soos volg versinnebeeld: dat dit van “die vleuels van die dageraad” (die ooste) tot by “die uiteinde van die see” (die weste) strek (Ps. 139:9, OAB). Die waarheid wat hierdie beelde tuisbring, is dat daar in hierdie heelal gewis geen plek is wat ons buite die Here se bereik stel nie. Hoewel God nie deel van die heelal is nie, soos sommige glo, is Hy wel na-aan alles en almal, sy handewerk wat Hy geskep het en inderdaad ook in stand hou (lees Heb. 1:3).

Die feit dat God ons deurgroendelik ken, beteken dat Hy ons van hulp kan wees en kan herstel. Skielik besef 'n mens weereens die grootheid van God. Dit noop jou om los te trek en sy lof te besing. 'n Mens besef ook opnuut dat jy wel die psalmdigter kan vertrou, want Hy verwelkom die deurstastende oë van die Almagtige as metode om al die goggas te verwyder wat sy vriendskap met God belemmer.

Die blote gedagte dat God ons wese deurgrond, selfs ons diepste donkerste geheime ken, is vir sommige mense vreesaanjaend. Waarom is die evangelie dus ons enigste hoop?

Die versekering van God se sorg

2-4

23

Lees Psalm 40:1-3, Psalm 50:15, Psalm 55:22 en Psalm 121. Hoe is die Here by ons daaglikse doen en late betrokke?

In die Skrif openbaar die Here Homself as die lewende God, die een wat **optree** ten bate van diegene wat **Hom aanroep**. Vir die psalmdigter is “die Here altyddeur voor my” (*Ps. 16:8, OAB*). Hy vertrou dus op die Here en wend hom tot die lewende God (*Ps. 7:2, Ps. 9:10*).¹¹ Die Here **hoor sy noodkrete** selfs al roep hy “uit die dieptes” (*Ps. 130:1 en 2, OAB*) en bring sodoende die boodskap tuis dat **geen omstandighede** die Here se **soewereine opperheerskappy ontglip** nie. Die psalmdigter se **hulpgeroep**, hoe dringend dit ook al is, **is nooit vergeefs nie**.

Intussen vier **Psalm 121** die mag van die Skeppergod in die getroue gelowige se lewe. Hierdie mag sluit die volgende in:

(1) “Hy laat jou voet nie struikel nie” (*Ps. 121:3, NLV*). Die beeld van die “voet” [in die NLV en OAB] dui dikwels op ’n mens se **lewenspad** (*Ps. 66:9, Ps. 119:105 & Spr. 3:23*). Die Hebraëuse sinsnede wat as “nie wankel nie” vertaal is, beskryf die vastigheid wat God aan die wêreld (*Ps. 93:1*) en aan Sion (*Ps. 125:1*) gee.

(2) Die versinbeelding van die Here as “die Bewaarder van Israel” wat nie “sluimer of slaap nie,” onderstreep sy konstante wakkerheid en **gereedheid** om ter wille van sy kinders op te tree (*Ps. 121:3 en 4, OAB*).

(3) Die Here is “jou skaduwee” (*verse 5 en 6, OAB*), herinner aan die wolkkolom tydens die uittog uit Egipte (*Eks. 13:21 en 22*). Op ’n soortgelyke wyse verskaf die Here ’n **letterlike en geestelike skuilplek** aan sy volk.

(4) **God is aan hul regterhand** (*Ps. 121:5*). Die regterhand dui gewoonlik op iemand se **sterker hand**, die een wat met handeling geassosieer is (*Ps. 74:11, Ps. 89:14*). Hier bring dit die idee van God se nabyheid en guns tuis (*Ps. 16:8, Ps. 109:31 & Ps. 110:5*).

(5) Die feit dat **God sy volk beskerm**, word in **Psalm 121 verse 6 tot 8** duidelik bevestig. God sal sy volk van alle boosheid bewaar, nóg “die son” nóg “die maan” sal hulle steek. God sal hul “uitgang” en “ingang” [m.a.w. hulle “kom en gaan”] bewaar. Hierdie poëtiese beeldspraak beklemtoon God se **omvattende en onafgebroke sorg**.

Wat is die hoofsaak hier? Dat die psalmdigter **op God se liefdevolle sorg staatgemaak** het en dat ons, natuurlik ook, dieselfde behoort te doen.

Dink aan enkele praktiese maniere wat jy die realiteit van God se sorg beter kan ervaar. Hoe kan jy nouer met God saamwerk sodat Hy dinge in jou, en vir jou, kan vermag?

Die Here is ’n skuilplek te midde van benoudheid

Lees Psalm 17:7-9, Psalm 31:1-3⁴ en Psalm 91:2-7. Wat doen die psalmdigter in hierdie tye van teëspoed?

Die psalmdigter het met uiteenlopende krisisse te kampe, en wend hom telkens tot die Here wat “ons hulp in benoudhede is” (*Ps. 46:2, OAB*). Vertroue is hier ’n doelbewuste keuse — jy erken God se koningskap oor jou lewe in alle omstandighede. As vertrou nie in tye van teëspoed werk nie, des te minder in tye van voorspoed.

Let op die psalmdigter se woorde: “Ek sal tot die Here sê: My toevlug en my bergvesting, my God op wie ek vertrou” (*Ps. 91:2, OAB*). Hierdie getuienis spruit uit vorige ervarings met God en help hom om sy geloof vir die toekoms te versterk. Die psalmdigter noem God die Allerhoogste en die Almagtige (*Ps. 91:1*), ter herdenking aan die allesoortreffende grootsheid van God wat hy tot dusvêr ervaar het.

Die psalmdigter praat ook van die veiligheid wat God ’n mens bied. In vers 1: die “skuilplek” (*OAB & NLV*), “skuiling” (*NAB*) of “beskutting” (*AFR20*), en “skaduwee” (*OAB & AFR20*) of “skadu” (*NLV*); in vers 2: “toevlug” en “vesting” (*NLV*) of “bergvesting” (*OAB*); in vers 4: “vlerke” en “skild en pantser” (*OAB*) of “skild en pantser” (*AFR20*); en in vers 9: “beskutting” (*OAB*) of “woning” (*AFR20*). Hierdie beelde dui op konkrete dinge wat in die skrywer se kultuur met veiligheid geassosieer is. Die blote gedagte aan daardie landstreek se ondraaglike hitte, wek waardering vir die waarde van “skaduwee” of “skadu” as beskutting teen die felle son. Insgelyks is al die oorloë wat in Israel se geskiedenis gevoer is, genoeg om die nut van “skild en pantser” of “skild en skans” as veiligheidsmaatreëls te verstaan.

Lees Psalm 17:8 en Matteus 23:37. Watter beeld word hier gebruik en wat bring dit aan die lig?

Een van die intiemste metafore verskyn in die sinsnede, “in die skaduwee van u vleuels” (*Ps. 17:8, NAB; asook Ps. 57:2 en Ps. 63:8*). Hierdie metafoor ontlok gevoelens van vertroosting en sekerheid, want dit suggereer die soort beskerming wat ’n moeder haar kuikens bied. Die Here word inderdaad op ander plekke met ’n arend vergelyk wat haar kleintjies onder haar vlerke wegsteek (*Eks. 19:4, Deut. 32:11*) of selfs met ’n hen wat haar kuikens onder haar vlerke bymeekaarmaak (*Matt. 23:37*).

Hoe hanteer ’n mens krisistye wanneer die Here se beskerming oënskynlik nêrens te siene is nie? Hierdie traumatiese ervarings beteken egter nie dat die Here ons in die steek gelaat het nie. Hoe so?

Ons Verdediger en Verlosser

Lees 1 Korintiërs 10:1-4. Hoe beskryf Paulus die uittoeg uit Egipte? Watter geestelike les probeer hy sodoende tuisbring?

Lees Psalm 114. Hoe word die godgegewe bevryding van die Israëliete uit Egipteland hier op 'n digterlike wyse beskryf?

Die beskrywing in Psalm 114, van hoe die Here sy volk op 'n wonderbaarlike wyse uit Egiptiese slawerny bevry het, is waarlik poëties. Regdeur die Ou Testament en selfs in die Nuwe, is die bevryding uit Egipteland 'n simbool dat God by magte is om sy volk te red. Dit is juis wat Paulus in hierdie skrifgedeelte in Korintiërs doen, waar hy die hele geskiedkundige gebeurtenis as 'n metafoor inspan om oor die verlossing in Jesus Christus te praat.

Psalm 114 beeld ook 'n ander verlossing uit, naamlik die mag wat die Here as soewereine Skeppergod oor die natuurkragte uitoefen, die wyse waarop Hy sy volk gedurende die uittoeg gered het. Die see, die Jordaandrivier, asook die heuwels en berge dui — heel poëties — op die mag van mens en natuur wat Israel op pad na die Beloofde Land probeer stuit het (*Deut. 1:44, Jos. 3:14-17*). Die soewereine God troon egter bo al hierdie dinge uit.

Vir baie kinders van die Here, ongeag tydvak of plek, is die pad na die hemelse Kanaän met gevaar belaai. Psalms moedig hierdie pelgrims wat so swaar trek, aan om verby die opdraend te kyk, en hul aandag op die Skepper van hemel en aarde gevestig te hou (*Ps. 121:1*).

Die gees van Psalm 114 word elders in die Bybel netjies weerspieël — in Jesus wat die storm ter see tot bedaring bring en wanneer Hy verklaar dat die kerk niks het om te vrees nie aangesien Hy reeds die wêreld oorwin het (*Matt. 8:23-27, Joh. 16:33*).

Die groot wonderdade wat die Here vir sy volk verrig het, behoort die ganse aarde voor die almagtige God te laat bewe (*Ps. 114:7, OAB*). In Afrikaans het ons die bekende uitdrukking, “vrees en bewing,” wat eintlik op ontsag vir God dui. Wanneer Psalm 114 vers 7 dus sê dat die mensdom voor God moet bewe, behoort dit nie as verskrikking vertolk te word nie. Nee, dit vra dat die wêreld die Here behoort te erken en te aanbid (*Ps. 96:9, Ps. 99:1*). Met God aan hul sy het gelowiges, bowendien, niks te vrees nie.

Wat is sommige van die geestelike gevare wat ons as gelowiges in die gesig staar? Neem in ag dat hierdie wesenlike gevare vir die psalmdigter was, en steeds vir die hedendaagse Christen is. Hoe leer 'n mens om op die almag van God staat te maak om ons teen hierdie gevare te beskerm, sodat ons nie voor versoeking sal swig nie?

Hulp uit die woonplek van God

Lees Psalm 3:4, Psalm 14:7, Psalm 20:1-3, Psalm 27:5, Psalm 36:8, Psalm 61:4, asook Psalm 68:5 en 35. Waar, volgens hierdie teksverse, kom ons hulp vandaan?

Dit is opmerklik dat die idee van skuilplek en hulp (beide die geestelike en fisieke soort) ’n motief is wat ook in verband met die heiligdom gebruik word. Die heiligdom (lees Ps. 20:3 in die OAB, NAB, NLV & AFR20) is ’n plek van hulp, beskutting en verlossing (let ook op die woorde “tent” in Ps. 27:5 in die OAB en AFR20 wat ’n mens aan die tenttabernakel laat dink). Dit bied skuiling aan die vermoede en beproefdes. Die Here verdedig die wees en weduwee, en skenk krag aan sy kinders van omhoog, d.w.s. vanuit sy heiligdom. “Uit Sion, die volkomeheid van skoonheid, verskyn God in liggans” (Ps. 50:2, OAB). Wanneer dit gebeur, maak Hy sy regverdige oordele bekend en stort sy seëninge oor die vromes uit (Ps. 84:4, Ps. 128:5 & Ps. 134:3).

Die skuiling wat ons in die heiligdom vind, oortref die veiligheid wat enige ander plek op aarde ’n mens bied omdat die Here persoonlik daar woon. Die beskerming wat die heiligdom bied, het eintlik niks met die stewigheid van ’n geboude struktuur te make nie. Nee, dit is die teenwoordigheid van God wat die verskil maak. Dit geld ook vir Sion. Dit oortref ander berge omdat die Here daar woon, hoewel die letterlike Sion basies ’n heuwel is (Ps. 68:15 en 16, OAB; Jes. 2:2).

“Die Hoëpriester wat ons het, is nie Een wat geen medelye met ons swakhede kan hê nie; Hy was immers in elke opsig net soos ons aan versoeking onderwerp, maar Hy het nie gesondig nie. Kom ons gaan dan met vrymoedigheid na die genadetroon, sodat ons barmhartigheid en genade ontvang en so op die regte tyd gered kan word” (Heb. 4:15 en 16, NAB).
In watter opsigte stem hierdie teksverse en wat die psalmdigter oor die heiligdom sê, ooreen?

Die Here se woonplek is so heilig dat dit die psalmdigter tot belydenis bring: die ganse mensdom is sondig en niemand verdien God se guns nie. Hy voeg ook by dat bevryding van sonde slegs op die Here se getrouheid en genade berus (Ps. 143:2, 9-12). Niemand is inherent verdienstelik voor God nie. Eers moet ’n mens jou sonde bely, en God se genade en vergifnis aanvaar, voordat jy reg voor God is. Dan eers kan jy die Here om verlossingsekerheid bid. Die tabernakeldiens versinnebeeld hierdie verlossing wat in Jesus te vinde is.

Vir verdere studie: Lees die volgende gedeelte uit Ellen G. White: “The Night of Wrestling” (bl. 195-203, *Patriarchs and Prophets*). Wat leer ’n mens uit Jakob se verhaal aangaande die krag van gebed wat voortduur by die Here, en oor onvoorwaardelike vertroue in Hom?

Psalms versterk ’n mens se geloof in God as die immer betroubare toevlug vir diegene wat hul lewens aan sy almag toevertrou. “Vir diegene wat op Hom vertrou, sal die Here groot dinge vermag. Die rede waarom sy belydende kinders nie [tans] oor meer krag beskik nie, is omdat hulle so geweldig op hul eie insigte staatmaak. Hulle gee nie die mag van God kans om neerslag in hul lewens te vind nie, ’n mag wat Hy juis ter wille van sy kinders beskikbaar stel. Die Here help sy gelowige kinders, ongeag die nood, mits hulle Hom geheel en al vertrou, en getrou aan sy voorskrifte bly” (Ellen G. White, *Patriarchs and Prophets*, bl. 493).

Sommige psalms is egter besonder uitdagend wanneer dié se beloftes nie strook met die uitdagende omstandighede waarmee ’n mens soms te kampe het nie. Wanneer dit gebeur, moet ons eenvoudig leer om op die Here se goedheid te vertrou, wat op sy kragtigste op Golgota geopenbaar is.

Dit gebeur ook soms dat bepaalde psalms vir die koestering van ’n vals hoop misbruik word. Let op Jesus se reaksie toe Satan Psalm 91 verse 11 en 12 verkeerd wou aanwend, ’n gebeurtenis wat toon dat ’n mens nie *die versoeking van God* met *vertroue in God* moet verwar nie (*Matt. 4:5–7*); of om aanmatigend te wees. Ons moet ook nie die Here vra om iets te doen wat teen sy wil is nie.

“Die grootste oorwinnings vir die kerk van Christus en vir die gelowige individu is nie dié wat deur [persoonlike] talent of akademiese opleiding, of deur welvaart of die guns van mense verkry word nie. Die groot oorwinnings is dié wat op ’n mens se knieë voor God behaal word; wanneer opregte geloof, geloof waarvoor gestoei word, die magtige hand van God aangryp” (Ellen G. White, *Patriarchs and Prophets*, bl. 203).

Vrae vir bespreking:

❶ Bespreek die antwoord op Dinsdag se laaste vraag in klastyd. Dit gaan oor vertroue in God te midde van teëspoed, wanneer dinge lelik skeefloop. Hoe verstaan ’n mens hierdie dinge en waarom dit ons soms te beurt val, dit ten spyte van al die psalms se wonderlike beloftes oor God se beskerming? Bepeins ook die volgende: het die psalmdigter wat al hierdie wonderlike beloftes neergepen het, dan nie self teëspoed beleef of geweet van andere wat sulke dinge deurgemaak het nie?

❷ Hoe kan ons leer om in alle omstandighede volledig op die Here te vertrou? (lees bv. *Ps. 91:14*, *Ps. 143:8 en 10* & *Ps. 145:18-20*). Wat kan veroorsaak dat ’n mens hierdie vertroue verloor? Waarom is dit van kardinale belang dat ons die Here in tye van voorspoed vertrou, as ’n leerskool vir tye van teëspoed?